דידיה הוו וכמו שנפרש בפירקין לקמן[ד] בס"ד גלא מסוס דתנא ריסא יירשנו לומר שדינו כשאר היורשים לפי' ליהנות מן הנכסים תנא סיפא נמי לא יירשנו לומר שאינו מותר ליהנות מירושתו. ומ"מ שמעי' מהא דיכול אדם לנקוט פירותיו על חבירו לאחר שיצאו מרשותו ולא הוי כאוסר נכסי חבירו על חבירו: **ומהדרינן שאני הכא דקא"ל בחייו ובמותו.** והשתא נחתינן דרגא ממאי דסבירא לן מעיקרא דהוה סבירא לן עד השתא גלא מהני סוס ליגנא למיסר לאחר שיצאו מרשותו מסוס דהוו בנכסי חבירו על חבירו והשתא מודינן דכי מפרש ליגניה מלי אסר. מיהו לי מהך קושיא גלמוד הוה מלינן למימר דהכי דכי מפרש ליגניה מלי אסר לאחר שיצאו מרשותו דלעו"ג נכסים גלו לא משמע גלא עודן ברשותו דלעו"ג דכי קאמר מדיר נכסים גלו וכי קאמר נודר דיתך זה לשוטות שוין הן ותנן לקמן[ה] גבי נודר דכי קאמר דיתך זה משמע לפי' לאחר שיצאו מרשותו וה"ג הל"ל כי קאמר מדיר נכסים גלו כיון דמדיר נמי לי מפרש ליגניה מלי אסר לאחר שיצאו מרשותו אפ"ה לא משום דכי אמר נודר דיתך זה משמע דגופיה של בית אסר לנפשיה לי משום גלא מקבל עליה הוה דיתך לי משום דריש מזליה או מטעמא לאחריני הלכך שפיר משמע ליגניה גלא תלי אסורייה בדאיתיה בממריה קמיה[ו] אבל כי אסר ליה מדיר נהי דל"ל נכסים גלו כל היכא גלא פריש בהדיה אפילו לאחר שיצאו מרשותו לא משמע גלא כי אתנהו ברשותו אפילו הכי אסר לנפשיה דמאי מיכפת ליה מי מיתנהו ברשותיה דמי ואפילו הכי מיתסר ליה מי משום דנכסי נמי לעולם משמע ואלו שהן פריש בהדיה גלא אמר שאין לו חלק ואפילו כלו גלא משמע גלא בעודן ברשותו ואתיא לן מתני' שפיר דהך דיתך משמע' והוי רבותא טפי ותנא ריסא משום סיפא גלא לתכמי לא ניחא לן דמ"מ קשה קושיא קמייתא לשם שאתיא דס"ל הכי לרבי יוחנן ור"ל הוו להו לאפלוגי אנכסי' גלו בהדיה.

ומהדרינן גלא בנכסים גלו לא פליגי דודאי גלא אסר כי פליגי בנכסי דרב ושמואל סברי גלו לאו דוקא דפשיטא להו דכל היכא דאמר נכסי אפילו כי אמר גלו אין דינו גלא בנכסי ואפ"ה גלא אסר לי משום דנכסי נמי לעולם משמע ואלו שהן עכשיו נכסי קאמר לי משום הכיון דאילו עלייהו לימא תו לא פקע ור' יוחנן ור"ל סברי דדוקא נכסים גלו גלא אסר אבל נכסי אין גלא אסר גלא. והשתא אתיא מתני' שפיר לר' יוחנן ור"ל דאיתא לרב ושמואל דר' יוחנן ור"ל בנכסים גלו מוקמי לה ורישא רבותא קמ"ל דאע"פ שהגיע שביעית אינו יורד ואינו מוכל גלא אסר לגלא אוכל לגלא אסר שברשותו לכשיצא מרשותו וסיפא רבותא קמ"ל דאע"פ שהגיע שביעית אינו יורד לתוך שדהו וכי קאמרי' ר' יוחנן ור"ל נכסי עליך וכו' לאו דמוקמי לה למתני' בנכסי גלא לרב ושמואל קמהדרי וה"ק להו אי נכסי מיירי תנא לן הוה תני הכי גלא חייל אפילו לאחר שהגיע שביעית. ומקשינן לע"ק לימרו רב ושמואל לאפוקי' כי אמר נכסי ליתסרו אפילו לאחר שיצאו מרשותו להא אפילו גבי נודר תנן דכי קאמר ליתך לן משמע גלא כל עוד שיהא שלו אבל לא לאחר שמכרו וכ"ש גבי מדיר גלא משמע כי אמר נכסי גלא בעוד שיהו ברשותו. ומהדרינן גלא כי אמרי ר' יוחנן ור"ל בנכסי ורב ושמואל בנכסי גלו ולא פליגי כלומר דרב ושמואל

אם מת לא יירשנו שאני הכא דקא א"ל בחייו ובמותו מכל מקום קשיא אלא בנכסים אלו כ"ע לא פליגי כי פליגי בנכסי רב ושמואל סברי ל"ש נכסים אלו ל"ש נכסי אדם אוסר ור' יוחנן ור"ל סברי נכסים (ו) אדם אוסר נכסי אין אדם אוסר ומי איכא למ"ד ל"ש נכסים אלו ול"ש נכסי והא תנן (ז)האומר לחבירו קונם לתוך ביתך שאני נכנס שדך שאני לוקח מת או שמכרו לאחר מותר לבית זה שאני נכנס שדה זו שאני לוקח מת או שמכרו לאחר אסור אלא (ח)כי אמרי ר' יוחנן וריש לקיש בנכסי ורב ושמואל (ט)בנכסים אלו ולא פליגי: ובשביעית אין יורד לתוך שדהו כו': מאי שנא דאוכל מן הנוטות דפירי דהפקירא אינון ארעא נמי אפקרה אמר עולא בעומדין אילנות על הגבולים (י)ר' שמעון בן אליקים אמר (כ)גזירה שמא ישהא בעמידה: **מתני'** (ל)המודר הנאה מחבירו לא ישאילנו ולא ישאל ממנו לא ילוה ממנו ולא ימכור לו ולא יקח ממנו:

גמ'

מסוס שיכול להוסיע ידו ולקח מבחוץ אבל אין עומדין על הגבולין לימו יורד לתוך שדהו לתקור לו לירד לסם: **גזירה שמא ישהא בעמידה.** דלמחר שאכל עומד לו לסם וקמיתהני מנכסים דמדיר ואסור דהאי דאפקריה רחמנא כל זמן שהוא מוכל אז יכול לעמוד לסם דאפקר הוא אבל גלא לגורך אכילה לא אפקריה: **מתני' המודר הנאה מחבירו לא ישאילנו.** שאלה בכלים. הלוואה בשעות:

גמ'

ג) ועי' תוס' ב"ק מו., ב) [שייך לע"ש], ד) [לקמן מז.], ה) [לקמן מו.], ו) ס"ל לעיל מ"ב, ז) ל"ל ולוקח,

הגהות הב"ח

(א) גמ' וכ"ה וכ"ש לקמן שכרי נכסים אלו גלא: (ב) רש"י ד"ה שאני הכא דמפרש ואמר כמיין: (ג) ד"ה כי פליגי וכו' אמרינן גלא: (ד) ד"ה קונם וכו' דהוי משמע דומיא דנכסים גלו וכו' רב ושמואל וכו' סס"ד ותמ"ל מ"ש בשומרין מילעות על הגבולין והפירות נוטין לתוך שיכול וכו' לעולם אילא אפקריה ועכשיו:

פירוש הרא"ש

דהכי קאמר ליה בחייו ובמותו. אבל אי לא פריש אפילו אמר נכסי גלו אינו אוסר לכשיצא מרשותו: מ"מ קשיא. ליפלגו נכנסים גלו: שדך שאני לוקח. היכא דאמר המודר שדך הוי כאומר המדיר נכסי לצית זה הוי כמו נכסי גלו: ולא פליגי. ורב ושמואל שמעו נכנסים גלו מתניתין קאי ואיתא להו לפירושי מתניתין דקתני ובשביעית אוכל מן הנוטות דהיינו גלד בשביעית ורבי יוחנן ור"ל איתא להו לפרש הגיע שביעית: **ארעא נמי רחמנא אפקריי.** ליגל בתוך השדה כדי לנקט לקיטה: בעומדין על הגבולין. ואינו נראין לינכס בתוך השדה ואפשר לכל גלא אין לו רשות ליכנס כיון שיכול ליקח הפירות או שמא ע"ג גלתיגה מחזיק מוכח למודר לסור אבל ליקח פירות העומדין בתוך השדה יכול לילך: גזירה **שמא ישהה בעמידה.** יותר מכדי פורך נקטינן פירות הלכך לא יכנס לתוך השדה כלל לנקט הפירות: **מתני' לא ישאל ממנו.** מפרש בגמרא וכן לא ילוה ממנו: **לא ימכור לו ולא יקח ממנו בפחות מותר:**

תוספות

מכל מקום [קשיא]. מי ס"ל לתין גלא נרשותו מוכר דבר שלא נרשותו למשעיון מילתיה בגלו: **אלא בנכסי אלו לא פליגי דאדם אוסר כי סברי ל"ש נכסי אלו לא שנא נכסי אוסר.** וקשה מתני' נקט נמילתיה נכסי גלו הוה מלי למיפרך מהך כריימתא לעיל קונס שאמר נהנה מת יירשנו גלמת נכנסי אינו אוסר או מהאי לעיל (דף לה.) גבי קולדוס מת או נתנו נמתנה מוהר מיהו ניחא ליה טפי לאומוכי ממתניתין לקמן דמדי טפי לנכסי גלו דקתני: **מי איכא דס"ד דבנכסי אדם אוסר.** ומתנן נפ' השותפין. מוהר גלא נאסר גלא בעודנו ברשותו: **אלא כי אמרי רבי יוחנן וריש לקיש בנכסי רב ושמואל בנכסי אלו.** ולא פליגי: **מאי שנא** לאוכל מן הנוטות דפירי דהפקירא אינון ארעא נמי אפקרה הפקירא הוא ואפקריה רחמנא לגורך אכילה ואמאי גי יכל נה לאוכל מאותן שלוין: בעומדים על הגבולין. דיכול לאוכלן כלא ירידה נתוך השדה ולכך אמר גלא יכל נתוך השדה כיון דאפקר לאוכלם כלא ירידה אבל היכא דלין עומדין על הגבולין לעולם יוכל ואוכל דרחמנא אפקריה: **אלא גזירה שמא ישהא בעמידה.** לאחר אכילה ואמאי גי יכל נה לכנס נתוך השדה כיון דאפקריה רחמנא לגורך אכילה ואפילו גי יכל נה לאוכל מאותן שלוין: **מתני' לא ישאילנו וכו'.** מוהר ממדיר דהא בעודנו ברשותו: **לא ימכור לו ולא יקח ממנו.** אע"ג דלא מדיר ליה אסור משום דלא מוכח דמוהר ליה בפחות: **לא ישאל ממנו.** אע"ג דלא מדיר ליה אסור משום דלא מוכח דמוהר ליה בפחות: **לא ילוה ממנו.** אע"ג דלא מדיר ליה אסור משום דלא מוכח דמוהר ליה בפחות: **לא יבנה עמו בית משתה.** אע"ג דלא מדיר ליה אסור משום דלא מוכח דמוהר ליה בפחות: **לא יעשה עמו פרגמטיא.** אע"ג דלא מדיר ליה אסור משום דלא מוכח דמוהר ליה בפחות: **לא יהא שותף עמו.** אע"ג דלא מדיר ליה אסור משום דלא מוכח דמוהר ליה בפחות: **לא יהא שולח ביד עמו.** אע"ג דלא מדיר ליה אסור משום דלא מוכח דמוהר ליה בפחות: **לא יהא מהלך עמו בספינה.** אע"ג דלא מדיר ליה אסור משום דלא מוכח דמוהר ליה בפחות: **לא יהא מלוה בו ברבית.** אע"ג דלא מדיר ליה אסור משום דלא מוכח דמוהר ליה בפחות: **לא יהא מוכר לו שדה עד שיעלה בירושלים.** אע"ג דלא מדיר ליה אסור משום דלא מוכח דמוהר ליה בפחות: **לא יהא מוכר לו בהמה עד שתעבר.** אע"ג דלא מדיר ליה אסור משום דלא מוכח דמוהר ליה בפחות: **לא יהא מוכר לו עבד עד שיגדל.** אע"ג דלא מדיר ליה אסור משום דלא מוכח דמוהר ליה בפחות: **לא יהא מוכר לו שפחה עד שתלד